

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o K 127402 22 Kž
Brčko, 20.10.2022. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u vijeću sastavljenom od sudaca Vuka Lučić, kao predsjednika vijeća, Ilje Klaić i Šejle Drpljanin, kao članova vijeća, uz sudjelovanje Ljiljane Lukić, kao zapisničara, u kaznenom predmetu protiv optuženih Mire Čanak i Radenka Nikolić, oboje iz B., zbog kaznenog djela Zlouporaba položaja ili ovlasti iz članka 377. stavak (2), u svezi s stavkom (1) Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine”, broj: 19/20 - prečišćeni tekst), odlučujući o žalbama njihovih branitelja Teodora Gavrić i Gorana Mihajlović, odvjetnika iz B., izjavljenim protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o K 127402 21 K od 30.08.2021. godine, nakon održane javne sjednice žalbenog vijeća u prisustvu optuženih Mire Čanak i Radenka Nikolić i njihovih branitelja Teodora Gavrić i Gorana Mihajlović, a u odsutnosti uredno obaviještenog Tužitelja Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, donio je dana 20.10.2022. godine, slijedeću

P R E S U D U

I Odbija se kao neosnovana žalba branitelja optuženog Radenka Nikolić – Gorana Mihajlović, odvjetnika iz B., a djelomično uvažava žalba branitelja optužene Mire Čanak – Teodora Gavrić, odvjetnika iz B. i preinačuje presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o K 127402 21 K od 30.08.2021. godine, u pogledu odluke o kazni, tako što se optužena Mira Čanak iz B., zbog počinjenja kaznenog djela Zlouporaba položaja ili ovlasti iz članka 377. stavak (2), u svezi s stavkom (1) Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, zbog kojeg je pobijanom presudom oglašena krivom, temeljem tog zakonskog propisa i uz primjenu članaka 50. stavak 1. točka b. i 51. stavak 1. točka d. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, osuđuje na kaznu zatvora u trajanju od 6 (šest) mjeseci.

II U preostalom dijelu prvostupanjska presuda ostaje nepromijenjena.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o K 127402 21 K od 30.08.2021. godine, optuženi Mira Čanak i Radenko Nikolić, oboje iz B., oglašeni su krivim da su radnjama opisanim u izreci te presude počinili

kazneno djelo Zlouporaba položaja ili ovlasti iz članka 377. stavak (2), u svezi s stavkom (1) Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, za koje kazneno djelo su temeljem navedenog zakonskog propisa i uz primjenu članaka 7., 42., 43. i 49. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, osuđeni na kaznu zatvora u trajanju od po 1 (jedne) godine.

Istom presudom, temeljem članka 188. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 34/13, 27/14, 3/19 i 16/20), sud je optužene obvezao da solidarno plate troškove kaznenog postupka u iznosu od 512,50 KM i paušal za rad suda u iznosu od po 100,00 KM, sve u roku od 15 dana po pravomoćnosti presude pod prijetnjom prisilnog izvršenja, a temeljem članka 198. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, optuženi su obvezani da na ime imovinskopravnog zahtjeva kao i zahtjeva za naknadu štete solidarno isplate oštećenom Brčko distriktu Bosne i Hercegovine iznos od 13.170,00 KM, u roku od 30 dana po pravomoćnosti presude, pod prijetnjom prisilnog izvršenja.

Protiv navedene presude žalbe su u zakonskom roku izjavili branitelj optužene Mire Čanak – Teodor Gavrić, odvjetnik iz B. i branitelj optuženog Radenka Nikolić – Goran Mihajlović, odvjetnik iz B.

Branitelj Teodor Gavrić prvostupanjsku presudu pobija zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, povrede Kaznenog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o kaznenopravnoj sankciji i imovinskopravnom zahtjevu, predlažući da Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine uvaži žalbu i preinači pobijanu presudu, tako što će donijeti presudu kojom se protiv optužene Mire Čanak na temelju članka 283. stavak 1. točka e) Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine odbija optužba.

Branitelj Goran Mihajlović prvostupanjsku presudu pobija zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, povrede Kaznenog zakona, pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o kaznenopravnoj sankciji, troškovima postupka i imovinskopravnom zahtjevu, predlažući da se žalba uvaži i pobijana presuda preinači, tako da se, sukladno odredbi članka 283. stavak 1. točka d) Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, optužba protiv optuženog Radenka Nikolić odbije ili da se isti na temelju odredbe članka 284. stavak 1. točke a) ili c) Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine oslobodi od optužbe.

Tužiteljstvo Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu Tužitelj) je podneskom od 08.08.2022. godine, dalo odgovor na žalbe branitelja optuženih, u kojem navodi da su žalbe branitelja neosnovane po svim istaknutim žalbenim osnovima, pa stoga predlaže da ovaj sud odbije kao neosnovane žalbe branitelja optuženih i u cijelosti potvrdi prvostupanjsku presudu.

Na javnoj sjednici kaznenog vijeća ovog suda održanoj dana 20.10.2022. godine, branitelji optuženih su ostali u svemu kod navoda i prijedloga iz pisano izjavljenih žalbi.

Ovaj sud je ispitao prvostupanjsku presudu u skladu sa člankom 306. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, a po službenoj dužnosti i da li je na štetu optuženih povrijeđen Kazneni zakon, nakon čega je odlučio kao u izreci ove presude, zbog razloga koji slijede:

Neosnovano se u žalbama branitelja optuženih prigovara da se u pogledu kaznenopravnih radnji zbog čijeg počinjenja su optuženi Mira Čanak i Radenko Nikolić pobijanom presudom oglašeni krivim, za kazneno djelo Zlouporaba položaja ili ovlasti iz članka 377. stavak 2. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, radi o presuđenoj stvari (*res iudicata*), odnosno, da je ponovno vođenje kaznenog postupka protiv optuženih zbog kaznenog djela za koja su ranije pravomoćno osuđeni, suprotno načelu „*ne bis in idem*“, a time i u suprotnosti sa člankom 4. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i člankom 4. Protokola 7. uz Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Naime, nije upitno da je člankom 4. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (*ne bis in idem*) propisano da „nitko ne može biti ponovno suđen za djelo za koje je već bio suđen i za koje je donesena pravomoćna sudska odluka. Isto tako, niti za ovaj sud nije upitno da je optužena Mira Čanak presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o K 126283 19 Kps od 04.12.2019. godine, pravomoćno osuđena na kaznu zatvora u trajanju od 1 (jednog) mjeseca, zbog počinjenja produženog kaznenog djela Zlouporaba položaja ili ovlasti iz članka 377. stavak 1., u svezi sa člankom 55. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, a optuženi Radenko Nikolić, presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o K 126899 19 K od 18.12.2019. godine, pravomoćno osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 30 (trideset) dana, zbog počinjenja kaznenog djela Zlouporaba položaja ili ovlasti iz članka 377. stavak 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Kaznenopravne radnje koje tvore produženo kazneno djelo (četiri radnje) za koje je optužena Mira Čanak oglašena krivom po ranijoj pravomoćnoj presudi, optužena je poduzela u periodu od 11.04. do 03.10.2014. godine, dok se u slučaju optuženog Radenka Nikolić radilo o jednoj integralnoj radnji (propuštanja nadzora) poduzetoj u periodu od 17.09.2013. godine do 03.11.2014. godine, pa su te radnje pravno kvalificirane kao „obično“, a ne produženo kazneno djelo iz članka 377. stavak 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Temeljem analize činjeničnog supstrata točke 1. izreke prvostupanjske presude u ovom kaznenom postupku, nedvojbeno se može zaključiti da su kaznenopravne radnje zbog kojih je optužena Mira Čanak oglašena krivom (i osuđena na kaznu zatvora od 1 godine), poduzete 03.11.2014. godine, odnosno, 10.11.2014. godine, kada je doneseno rješenje kojim se dozvoljava provođenje promjena u katastarskom operatu. Jednako tako, kada su u pitanju kaznenopravne radnje za koje je optuženi Radenko Nikolić, u točki 2. izreke pobijane presude oglašen krivim (i osuđen na kaznu zatvora od 1 godine), nedvojbeno se može zaključiti da je optuženi radnju počinjenja poduzeo (dovršio) 10.11.2014. godine.

Kada su pak u pitanju same radnje počinjenja, a u slučaju optuženog Radenka Nikolić, radnja propuštanja, koje je ovaj sud analizirao u kontekstu ispitivanja da li se te radnje mogu podvesti pod pojam „*idem*“, odnosno, da li se u slučaju kaznenopravnih radnji iz pobijane presude radi o (istim) radnjama za koje su optuženi oglašeni krivim i osuđeni u ranijim pravomoćnim presudama, nedvojbeno se može zaključiti da se u slučaju optužene Mire Čanak, kao jedna od radnji počinjenja produženo kazneno djelo Zlouporeba položaja ili ovlasti iz članka 377. stavak 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (presuda broj 96 o K 126283 19 Kps od 04.12.2019. godine), koja je poduzeta 16.06.2014. godine, odnosi na Zahtjev za iskolčavanje objekta ukupne površine 2.762,09 m², broj KAT-29-002311/14 od 16.06.2014. godine, podnesen od poduzeća „H.C“ d.o.o. B., dok se pak radnje iz pobijane presude odnose, istina na isto poduzeće „H.C“ d.o.o. B., međutim, u ovom slučaju se radilo o Zahtjevu za izradu „A“ lista, broj UP-I-29-001202/14 od 03.11.2014. godine, tako da se zasigurno ne može govoriti o istim radnjama („*idem*“), jer su poduzete u vremenskoj distanci od skoro 5 (pet) mjeseci, po raznorodnim zahtjevima, istina istog korisnika, koje su se ogledale u poduzimanju potpuno različitih katastarskih usluga (iskolčavanje – izdavanje prijavnog lista).

Kada su u pitanju kaznenopravne radnje zbog kojih je optuženi Radenko Nikolić oglašen krivim i pravomoćno osuđen, zbog počinjenja kaznenog djela Zlouporeba položaja ili ovlasti iz članka 377. stavak 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (presuda broj 96 o K 126899 19 K od 18.12.2019. godine), nedvojbeno se može zaključiti da je optuženi oglašen krivim za radnju počinjenja (propuštanja) koja, između ostalih, obuhvaća i propuštanje odgovarajuće naplate naknade za izvršene poslove u iznosu od 2.716,09 KM, od poduzeća „H.C“ d.o.o. B., međutim, ako se ima u vidu kaznenopravna radnja iz točke 2. pravomoćne presude za optuženu Miru Čanak, koja tretira taj slučaj, i te radnje dovedu u svezu sa kaznenopravnim radnjama koje se optuženom Radenku Nikolić stavljaju na teret u točki 2. izreke pobijane presude, sasvim je izvjesno da se optuženom u oba slučaja na teret stavlja počinjenje „običnog“ kaznenog djela Zlouporeba položaja ili ovlasti iz članka 377. stavak 1., odnosno, stavak 2. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ali da se zasigurno ne može govoriti o jednom te istom djelu, u smislu članka 4. (*ne bis in idem*) Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Naime, na temelju analize kaznenopravnih radnji opisanih u izreci pravomoćne presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o K 126899 19 K od 18.12.2019. godine, kojom je optuženi Radenko Nikolić oglašen krivim i kažnjen kaznom zatvora u trajanju od 30 (trideset) dana, zbog kaznenog djela Zlouporeba položaja ili ovlasti iz članka 377. stavak 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, može se zaključiti da se radi o „neobavljanju službene dužnosti nadzora nad radom službenika pododjela“, usljed čega nije naplaćen odgovarajući iznos naknade prema Odluci o njenoj visini koja je to propisivala, pa je zbog toga korisnicima usluga, između ostalog i poduzeća „H.C“ d.o.o. B., pribavljena korist u iznosu od 2.716,09 KM, a proračunu Distrikta pričinjena šteta u tom iznosu.

Na drugoj strani, na temelju kaznenopravnih radnji koje se optuženom Radenku Nikolić stavljaju na teret pobijanom presudom Osnovnog suda Brčko

distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o K 127402 21 K od 30.08.2021. godine, nedvojbeno se može zaključiti da se radi o istovrsnom kaznenom djelu Zlouporaba položaja ili ovlasti iz članka 377. stavak 2. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ali se zasigurno ne može govoriti o istoj (*idem*) radnji počinjenja, bez obzira što se radi o istovjetnom načinu poduzimanja radnje počinjenja (*modus operandi*), koja se ogleda u nečinjenju, odnosno, „propuštanju obavljanja svoje službene dužnosti nadzora nad radom službenika“, kao i istovjetnosti oštećenog (proračun) i osobe kojoj je time pribavljena imovinska korist (poduzeće „H.C“ d.o.o. B.).

Da se ne može govoriti o „istom djelu“, u smislu članka 4. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, nedvojbeno ukazuje činjenica da je u slučaju kaznenopravnih radnji opisanih u pravomoćnoj presudi od 18.12.2019. godine, optuženi oglašen krivim zbog propuštanja nadzora nad radom službenika pododjela, zbog čega je na ime naknade za izvršene usluge od korisnika ukupno naplaćen manji iznos za 7.721,09 KM, a od toga od poduzeća „H.C“ d.o.o. B., za uslugu iskolčavanja poslovnog objekta u površini 2.762,09 m², manje naplaćen iznos naknade za tu vrstu usluge od 2.716,09 KM, dok se u slučaju kaznenopravnih radnji optuženog koje mu se stavljaju na teret pobijanom presudom od 30.08.2021. godine, koje su počinjene u vremenu od 31.10. do 10.11.2014. godine i sastoje se u propuštanju službene dužnosti nadzora nad radom službenice pododjela (Mire Čanak), prigodom njenog postupanja po Zahtjevu za izradu prijavnog lista „A“, od 31.10.2014. godine, podnositelja zahtjeva poduzeća „H.C“ d.o.o. B., kojom prigodom je podnositelju zahtjeva, osim izdavanja tog dokumenta, izvršeno i uplanjenje dva poslovna objekta sa kojim se suglasio (potpisao) i optuženi Radenko Nikolić, iako za navedene radnje nije uplaćen iznos koji za tu vrstu usluga propisuje Odluka o visini naknade za korištenje podataka premjera i katastra nepokretnosti i vršenje usluga od 10.07.2013. godine, čime je pričinjena šteta Brčko distriktu Bosne i Hercegovine, i pribavljena imovinska korist „H.C“ d.o.o. B. u iznosu od 13.170,00 KM.

Kod takvog stanja stvari, bez obzira što bi kaznenopravne radnje zbog kojih su optuženi oglašeni krivim u ovom kaznenom predmetu, da su procesuirane u postupku koji je prema istim optuženim pravomoćno okončan, zbog postojanja sjedinjujućih okolnosti koje se odnose na vremensku povezanost i način počinjenja, ušle u sastav produženog kaznenog djela Zlouporaba položaja ili ovlasti iz članka 377., u svezi sa člankom 55. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u slučaju optužene Mire Čanak), odnosno, konstituirale produženo kazneno djelo Zlouporaba položaja ili ovlasti iz članka 377., u svezi sa člankom 55. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u slučaju optuženog Radenka Nikolić, po ocjeni ovog suda, nemaju karakter presuđene stvari.

Naime, da bi se u ovom slučaju uopće moglo postaviti pitanje presuđene stvari treba uzeti u obzir odnos između kriminalne količine obuhvaćene ranijim pravomoćnim presudama protiv optuženih i kriminalne količine obuhvaćene pobijanom presudom („znatna novootkrivena kriminalna količina“), odnosno, da li je kriminalna količina iz pobijane presude veća (ili barem ista) od kriminalne količine obuhvaćene ranijim pravomoćnim presudama. Kako u konkretnom slučaju kriminalna količina, koja se ogleda u visini pribavljene koristi poduzeću

„H.C“ d.o.o. B., a time i pričinjene štete proračunu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u iznosu 13.170,00 KM, zbog čega su kaznenopravne radnje optuženih Mire Čanak i Radenka Nikolić pravno kvalificirane kao kazneno djelo Zlouporaba položaja ili ovlasti iz članka 377. stavak 2. (kvalificirani oblik) Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, znatno premašuje iznos koristi, odnosno, pričinjene štete od one koja je utvrđena u ranijim pravomoćnim presudama (u slučaju optužene Mire Čanak, u iznosu od 5.012,09 KM, a u slučaju optuženog Radenka Nikolić, u iznosu od 7.721,09 KM), onda se u slučaju kaznenopravnih radnji zbog kojih su optuženi oglašeni krivim u pobijanoj presudi ne može raditi o presuđenoj stvari.

S tim u svezi, po ocjeni ovog suda, nisu osnovani žalbeni navodi branitelja optuženih Mire Čanak i Radenka Nikolić, da je donošenjem pobijane presude prekršen princip „*ne bis in idem*“ iz članka 4. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, zajamčen člankom 4. Protokola broj 7. uz Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

U takvim okolnostima nije od značaja činjenica da li je prvostupanjski sud pri donošenju pobijane presude imao u vidu odredbu članka 55. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, koja je bila na snazi u vrijeme počinjenja kaznenopravnih radnji za koje su optuženi oglašeni krivim (2014. godine), ili pak dopunjenu odredbu tog članka koja je u primjeni od 14.11.2018. godine, a kojoj je izmjenama i dopunama pridodat i stavak 4. (kaznena djela koja nisu obuhvaćena produženim kaznenim djelom u pravomoćnoj sudskoj presudi predstavljaju posebno kazneno djelo ili ulaze u sastav posebnog kaznenog djela), jer se u slučaju optuženog Radenka Nikolić, niti u jednoj od tih presuda nije radilo o produženom kaznenom djelu, a u slučaju optužene Mire Čanak se niti u slučaju primjene članka 55. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, bez dopune iz 2018. godine, koja je naprijed citirana, kaznenopravne radnje iz pobijane presude ne bi mogle tretirati kao presuđena stvar, iako je ranijom pravomoćnom presudom osuđena za produženo kazneno djelo iz članka 377. stavak 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Ovo zbog toga što, bez obzira na stanoviti vremenski kontinuitet i istovjetan način počinjenja, „kriminalna količina“ u pobijanoj presudi znatno premašuje onu koja je obuhvaćena ranijom pravomoćnom presudom.

Slijedom svega naprijed iznesenog ne mogu se prihvatiti kao osnovani žalbeni prigovori branitelja optuženih da je pobijana presuda donesena uz bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 297. stavak 1. točka k., i članka 297. stavak 2., u svezi sa primjenom članaka 3., 4. i 6. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

U žalbi branitelja optužene Mire Čanak se dalje prigovara da je prvostupanjski sud, na temelju ocjene provedenih dokaza, pogrešno zaključio da kaznenopravne radnje za koje je optužena oglašena krivom u pobijanoj presudi, predstavljaju samostalnu kriminalnu aktivnost, koja objektivno, a niti subjektivno, nije u funkcionalnoj svezi sa kaznenopravnim radnjama za koje je optužena u ranijoj presudi pravomoćno osuđena, opravdavajući takav stav tvrdnjama da se radi o različitim geodetskim radnjama optužene.

Navedeni žalbeni prigovori branitelja nisu osnovani iz razloga što se iz činjeničnog supstrata kaznenopravnih radnji iz točke 2. izreke ranije pravomoćne presude protiv optužene Mire Čanak nedvojbeno može zaključiti da je predmet inkriminirane radnje bilo postupanje optužene po Zahtjevu poduzeća „H.C“ d.o.o. B., broj KAT. 29-002311/14 od 16.06.2014. godine, za iskolčavanje poslovnog objekta površine 2.762,09 m², dok se u slučaju kaznenopravnih radnji za koje se optužena tereti u pobijanoj presudi radilo o Zahtjevu poduzeća „H.C“ d.o.o. B., broj UP-I-29-001202/14 od 03.11.2014. godine, za izdavanje „A“ lista, tako da se, bez obzira na istovjetnost korisnika usluge („H.C“ B.), ne može govoriti o tomu da navedene radnje čine „jedinstvenu cjelinu“, kako to u žalbi tvrdi branitelj optužene. Činjenica da je ranija pravomoćna presuda obuhvaćala i kaznenopravne radnje (točka 1.) koje tretiraju geodetske usluge „uplanjenje poslovnog objekta“, po Zahtjevu poduzeća „A.M.“ d.o.o. B., koje su sadržinom identične radnjama tretiranim u činjeničnom supstratu pobijane presude, ne dovodi u pitanje stajalište prvostupanjskog suda da se radi o različitim geodetskim uslugama, jer se ne radi o istom korisniku usluge. Osim toga, a u slučaju poduzeća „H.C“ d.o.o. B., se očigledno radilo o dva odvojena zahtjeva, za dvije potpuno različite geodetske usluge poduzete sa vremenskim odmakom od skoro pet mjeseci. Stoga se ne mogu prihvatiti osnovanim tvrdnje branitelja optužene da se pobijana presuda u tom dijelu temelji na pogrešno utvrđenom činjeničnom stanju, u smislu članka 299. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

U okviru žalbenog osnova „povreda kaznenog zakona“ branitelj optužene ističe da je prvostupanjski sud prigodom donošenja pobijane presude pogrešno primijenio odredbe članaka 5. i 55. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odnosno, primijenio odredbe članka 55. sada važećeg Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, koji se odnosi na produženo kazneno djelo, a koji nije bio u primjeni u vrijeme počinjenja kaznenog djela za koje se optužena tereti, pa iako se u obrazloženju pobijane presude ne poziva na tu odredbu (dopuna iz 2018. godine), faktički ju je primijenio, s obzirom da je tek izmjenama iz 2018. godine, ta odredba dopunjena stavkom 4, kojim je propisano da kazneno djelo koje nije obuhvaćeno produženim kaznenim djelom u pravomoćnoj sudskoj presudi predstavlja posebno kazneno djelo, dok ovakva mogućnost nije postojala prema odredbi članka 55. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, koja je važila u vrijeme počinjenja kaznenog djela, zbog čega je prvostupanjski sud primijenio zakon koji nije važio u vrijeme počinjenja djela i time prekršio odredbu članka 5. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Naprijed, iznesene žalbene prigovore branitelja optužene ovaj sud nije mogao prihvatiti kao osnovane iz razloga što se iz dijela obrazloženja pobijane presude (stranica 15. pasus 2.), u kojem se prvostupanjski sud bavi tim pitanje, ne može zaključiti da je primjenu instituta „produženog kaznenog djela“ razmatrao u skladu sa izmjenama i dopunama Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, koje su na snazi od 2018. godine. Naprotiv, iz razloga koje je prvostupanjski sud dao tim povodom može zaključiti da se oni temelje na odredbi članka 55. Kaznenog postupka Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 33/13), koji je važio u vrijeme počinjenja kaznenog djela, bez obzira što tada važećom zakonskom definicijom „produženog kaznenog djela“ nisu na adekvatan način tretirane kaznenopravne

radnje koje su naknadno otkrivene, a koje nisu bile počinjene unutar vremenskog okvira u kojem su počinjene kaznenopravne radnje obuhvaćene produženim kaznenim djelom. Stoga se ne mogu prihvatiti osnovanim žalbeni prigovori branitelja optužene da je prigodom donošenja pobijane presude prvostupanjski sud povrijedio kazneni zakon na štetu optuženog u smislu članka 298. stavak 1. točka d. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u svezi sa primjenom članaka 5. i 55. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Branitelj optuženog Radenka Nikolić – odvjetnik Goran Mihajlović iz B., u okviru žalbenog osnova bitna povreda odredaba kaznenog postupka, u žalbi navodi da je sud počinio bitnu povredu iz članka 297. stavak 1. točka k. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, time što u obrazloženju pobijane presude „nije naveo tvrdnje obrane isticane tijekom postupka, koje se odnose na Organizacijski plan i za koja radna mjesta je u opisu poslova navedeno da vode računa o plaćanju naknade za izvršene usluge (Viši stručni suradnik za geodetske poslove 3.5.)“, a niti su u obrazloženju pobijane presude navedeni razlozi o odlučnim činjenicama zbog kojih je sud odlučio kao u izreci pobijane presude. S tim u svezi, po mišljenju branitelja prvostupanjski sud nije savjesno i brižljivo cijenio sve provedene dokaze, a niti su valjano obrazložene ključne činjenice koje se odnose na umišljaj (direktni) optuženog, kao i da li je prema Organizacijskom planu u opisu poslova Šefa pododjela predviđeno da u svakom pojedinačnom predmetu postoji obveza i odgovornost optuženog Radenka Nikolić.

Netočne su tvrdnje branitelja da obrazloženje pobijane presude ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama koje se odnose na obilježja kaznenog djela za koje je optuženog Radenka Nikolić oglasio krivim, kao i odlučnim činjenicama koje se tiču umišljaja optuženog, kao subjektivnog odnosa prema počinjenom kaznenom djelu, jer se iz obrazloženja pobijane presude nedvojbeno može zaključiti da je prvostupanjski sud, na stranici 15., 16. i 17. dao detaljne razloge, kako u pogledu odlučnih činjenica vezanih uz postojanje kaznenog djela, tako i u pogledu krivnje optuženog.

Točno je da se pri tomu prvostupanjski sud nije posebno bavio prigovorima koje je branitelj isticao tijekom prvostupanjskog postupka, koji se odnose na to za koja sve radna mjesta je Organizacijskim planom Odjela za javni registar – Pododjela za katastarske knjige i arhiv, u opisu poslova navedeno „da vode računa o plaćanju naknade za izvršene usluge“, uključujući i radno mjesto Viši stručni suradnik za geodetske poslove 3.5. Međutim, to po ocjeni ovog suda nije od presudnog značaja za pravilno utvrđivanje krivnje optuženog Radenka Nikolić, jer izostanak kontrolne funkcije „višeg stručnog suradnika za geodetske poslove“, ne isključuje krivnju optuženog, bez obzira što u opisu poslova šefa Pododjela u Organizacijskom planu nije izričito propisano „da vodi računa o plaćanju naknade za izvršene usluge“, s obzirom na to da je Organizacijskim planom za poziciju 3.1. Šef pododjela izričito propisano „da odgovara za finansijsko poslovanje Pododjela, rukovodi i nadzire njegovim radom, te prati i primjenjuje zakone i druge propise iz djelokruga rada Pododjela“. Ako se pri tomu ima u vidu da je u pogledu inkriminiranih radnji koje se optuženoj Miri Čanak stavljaju na teret, vezanih uz sačinjavanje Prijavnog lista „A“ i „uplanjenje dva gospodarska objekta“ za poduzeće „H.C“ d.o.o. B., na Prijavnom listu „A“, broj

18/2014 od 03.11.2014. godine, potpis upravo optuženog Radenka Nikolić, kao šefa pododjela, kao i na „skici snimanja“, bez broja, od 03.11.2014. godine, na mjestu određenom da je „pregledom utvrđeno da skica snimanja izrađena u skladu sa propisima“, te na Rješenju kojim se dozvoljava promjena u katastarskom operatu na poziciji „kontrolirao“, onda je sasvim izvjesno da je optuženi propustio postupiti u skladu sa obvezama propisanim točkom 3.1. Organizacijskog plana Odjela za javni registar Vlade Brčko distrikta Bosne i Hercegovine od 06.08.2013. godine.

Branitelj optuženog Radenka Nikolić u žalbi dalje prigovara da prvostupanjski sud nije pravilno cijenio, a niti obrazložio činjenicu, da je pravomoćnom presudom istog suda, broj 96 o K 126899 19 K od 18.12.2019. godine, optuženi već oglašen krivim upravo za kazneno djelo koje mu Tužitelj ponovno stavlja na teret u ovom kaznenom postupku, pa se po mišljenju branitelja, u konkretnom slučaju radi o presuđenoj stvari, čime je vođenjem ovog postupka povrijeđeno načelo „*ne bis in idem*“, jer se radi o jednom jedinstvenom djelu sastavljenom od više radnji, tako da se ovom optužnicom iz te cjeline „ponovno izvlači pojedinačna radnja sa identičnim opisom djela“. Stoga branitelj smatra da je prvostupanjski sud morao u skladu sa člankom 283. stavak 1. točka d. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, donijeti presudu kojom se optužba obija, jer se prema odredbi članka 55. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, koji je bio na snazi 2014. godine, „smatralo da pravomoćno presuđeno produženo kazneno djelo jeste *res iudicata* i u pogledu činjenica koje se naknadno otkriju, a koje bi, da se za njih znalo prije donošenja presude, ušle u sastav produženog djela“, koje stajalište proizilazi iz načela „*ne bis in idem*“.

U svezi neprihvatljivosti naprijed istaknutih žalbenih prigovora branitelja Gorana Mihajlović ovaj sud je već dao detaljne razloge nešto ranije u obrazloženju ove presude razmatrajući osnovanost žalbe branitelja optužene Mire Čanak, kojim je osporavana pobijana presuda iz skoro identičnih razloga, tako da se argumentacija iznesena na stranici 5. i 6. ove presude u cijelosti može odnositi i na naprijed iznesene žalbene prigovore branitelja optuženog Radenka Nikolić, s tim što ovdje još jednom treba naglasiti da je prvostupanjski sud u obrazloženju pobijane presude (stranica 17.) dao detaljne razloge zašto nije prihvatio prigovore branitelja u tom pravcu isticane tijekom prvostupanjskog postupka.

Takve razloge prvostupanjskog suda u cijelosti podržava i ovaj sud, jer se već prostim upoređivanjem kaznenopravnih radnji za koje je optuženi Radenko Nikolić pravomoćno osuđen presudom od 08.12.2019. godine, nedvojbeno može zaključiti da se ne radi o istovjetnim radnjama (*idem*) kako su one definirane člankom 4. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, budući da jedina poveznica između tih radnji jeste činjenica da ih je poduzeo optuženi u svojstvu službene osobe.

Osim toga, ako bi se pošlo od toga da su kaznenopravne radnje koje tretira pobijana presuda bile poznate u vrijeme vođenja kaznenog postupka u kojem je donesena pravomoćna presuda od 08.12.2019. godine, netočne su tvrdnje branitelja da je kaznenopravna radnja iz pobijane presude „izvučena“ iz jednog jedinstvenog djela tretiranog u ranijoj pravomoćnoj presudi, pa da se zbog toga

pravomoćno presuđeno produženo kazneno djelo ima smatrati „*res iudicata*“ i u pogledu činjenica koje su naknadno otkrivene, a koje bi da je bilo poznato prije donošenja presude, ušlo u sastav produženog djela. Ovo zbog toga što je iz već provedene uporedne analize sadržaja kaznenopravnih radnji iz ranije donesene pravomoćne presude i kaznenopravnih radnji iz pobijane presude razvidno da se ne radi o istom (*idem*) djelu, uključujući i pravnu kvalifikaciju, iako ona nije opredjeljujuća, kao niti da je kaznenopravna radnja iz pobijane presude trebala ući u sastav produženog djela, s obzirom da optuženi Radenko Nikolić, pravomoćnom presudom, broj 96 o K 126899 19 K od 18.12.2019. godine, nije niti bio oglašen krivim za produženo kazneno djelo, u smislu članka 55. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, nego za „obično“ kazneno djelo Zlouporaba položaja ili ovlasti iz članka 377. stavak 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Nadalje se žalbom branitelja neosnovano ukazuje da je izreka pobijane presude nerazumljiva (točka 2. izreke), jer ne sadrži direktni umišljaj kao bitan element (subjektivni) kaznenog djela, kao i da radnja opisana u izreci pobijane presude nema obilježja kaznenog djela Zlouporaba položaja ili ovlasti iz članka 377. stavak 2. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, jer se navedeno kazneno djelo, po mišljenju branitelja, mora počinuti „u namjeri pribavljanja koristi, odnosno, nanošenja štete“, što upućuje na zaključak da se to djelo može počinuti isključivo sa direktnim umišljajem, a da iz činjeničnog supstrata koji se optuženom stavlja na teret ne proizilazi „da je imao ikakva saznanja o određenim činjenicama, pa zbog toga nema svijesti, a niti volje, odnosno, namjere za počinjenje kaznenog djela“, tako da te činjenice tijekom postupka od strane Tužitelja nisu dokazivane, pa time niti utvrđene.

Netočne su tvrdnje branitelja da je izreka pobijane presude, u pogledu točke 2. izreke, koja se odnosi na optuženog Radenka Nikolić, nerazumljiva jer ne sadrži direktni umišljaj, odnosno, da se predmetno kazneno djelo mora počinuti „u namjeri pribavljanja koristi“, jer se u slučaju kaznenog djela Zlouporaba položaja ili ovlasti iz članka 377. stavak 2., u svezi sa člankom 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u zakonskom opisu radnje počinjenja ne navodi „namjera“ kao poseban vid umišljaja, odnosno, subjektivnog odnosa optuženog prema počinjenom djelu, zbog čega činjenični supstrat izreke nije morao sadržati opis namjere. U tom slučaju Tužitelj nije bio dužan dokazivati, a niti prvostupanjski sud utvrđivati postojanje te namjere, tako da po ocjeni ovog suda, izreka pobijane presude u tom pogledu nije nerazumljiva, a s tim u svezi niti zahvaćena bitnom povredom odredaba kaznenog postupka iz članka 297. stavak 1. točka k. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

U tom kontekstu su neosnovani i žalbeni prigovori branitelja da kaznenopravna radnja opisana u točki 2. izreke pobijane presude, koja se odnosi na optuženog Radenka Nikolić, nema obilježja kaznenog djela Zlouporaba položaja ili ovlasti iz članka 377. stavak 2. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, jer se navedeno kazneno djelo može počinuti samo sa direktnim umišljajem, a da u konkretnom slučaju optuženi nije imao niti svijesti, a niti volje za počinjenje kaznenog djela za koje je oglašen krivim. Naime, točno je da počinjenje ovog kaznenog djela u pravilu podrazumijeva direktni umišljaj kao oblik krivnje, međutim, to nužno ne isključuje mogućnost da ono bude počinjeno i

sa eventualnim umišljajem, osobito kada se radi o alternativnoj radnji počinjenja koja se ogleda u „neobavljanju službene radnje“, odnosno, nečinjenju, jer se za razliku od alternativnih radnji koje se ogledaju u „iskorištavanju službenog položaja ili ovlaštenja, odnosno, prekoračenju granica službenog položaja ili ovlaštenja“, voljna komponenta krivnje može manifestirati u formi pristanka na nastupanje zabranjene posljedice, kako je to u konkretnom slučaju zaključio i prvostupanjski sud, obrazlažući pobijanu presudu u pogledu subjektivnog odnosa optuženog prema počinjenom kaznenom djelu. Stoga ovaj sud smatra da se u kaznenopravnim radnjama optuženog Radenka Nikolić, opisanim u točki 2. izreke pobijane presude, stječu sva zakonska obilježja kaznenog djela Zlouporeba položaja ili ovlasti iz članka 377. stavak 2., u svezi sa člankom 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, pa s tim u svezi donošenjem pobijane presude prvostupanjski sud nije povrijedio kazneni zakon na štetu optuženog, u smislu članka 298. stavak 1. točka a. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Kada je u pitanju ocjena provedenih dokaza, a s tim u svezi i pravilnost činjeničnog stanja koje je proisteklo iz takve ocjene dokaza, branitelj u žalbi neopravdano ističe da je prvostupanjski sud postupao suprotno članku 281. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, inzistirajući na tomu da pojedine iskaze nije na adekvatan način interpretirao, izostavljajući ih u bitnim dijelovima ili ih je pak potpuno pogrešno interpretirao, što se u prvom redu odnosi na iskaz svjedoka N.K., Lj.N., kao i S.I., dok je na drugoj strani prihvatio u cijelosti iskaz svjedoka Š.J., koji je prijavio optuženog Radenka Nikolić i u čitavom tijeku kaznenog istražnog postupka vršio pritisak na tužitelja da podigne optužnicu protiv optuženog Radenka Nikolić.

Suprotno prednjim tvrdnjama branitelja prvostupanjski sud je sa jednakom pažnjom cijenio sve dokaze provedene tijekom prvostupanjskog postupka, koja je u svemu u skladu sa člankom 281. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, interpretirajući njihov sadržaj u relevantnom dijelu, uključujući i iskaze svjedoka koje u žalbi pominje branitelj, tako da se inzistiranjem branitelja na dijelovima iskaza svjedoka N.K., Lj.N. i S.I., koji nisu od presudnog značaja za utvrđivanje postojanja kaznenog djela i krivnje optuženog, ne može dovesti u pitanje pravilnost činjeničnog stanja utvrđenog tijekom prvostupanjskog postupka. Ovo zbog toga što, činjenica da je inspektor N.K., koji je bio postupajući inspektor u ovom kaznenom predmetu, znao da se provodi još jedna istraga protiv istog optuženog, samo po sebi ne dovodi u pitanje počinjenje kaznenog djela od strane optuženog Radenka Nikolić. Jednako tako iskaz svjedoka Lj.N. nije od suštinskog značaja za pravilnost činjeničnog stanja na kojem se temelji prvostupanjska presuda, jer je navedena svjedokinja uglavnom pojasnila tehnički aspekt prijema i obrade zahtjeva za pružanje katastarskih usluga građanima, tako da njen iskaz nije opredjeljujući za utvrđivanje činjenice tko je sve u Pododjelu za katastarske knjige i arhiv bio zadužen „da vodi računa o naplati taksi za izvršene usluge“, osim referenta – geodeta, jer je to decidno utvrđeno Organizacijskim planom Odjela za javni registar Vlade Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 05-001051/13 od 06.08.2013. godine, o čemu je ovaj sud već ranije u obrazloženju ove presude dao detaljne razloge, zbog čega smatra da eventualni propust Višeg stručnog suradnika za geodetske poslove ne isključuje krivnju optuženog Radenka Nikolić, kao šefa pododjela, u situaciji kada je on

osobno kontrolirao i svojim potpisom odobrio dokumente koje je, bez adekvatne naplate usluge, sačinila optužena Mira Čanak. U tom kontekstu je i iskaz svjedoka S.I. relevantan samo u mjeri u kojoj je potvrdio da je podnio zahtjev (i dopunu), te da je za tu uslugu uplatio 50,00 KM (+150,00 KM), tako da je njegov iskaz u ostalom dijelu irelevantan, jer navedeni svjedok nije niti mogao imati saznanja o internim odnosima unutar Pododjela, a s tim u svezi niti „da li je drugotuženi imao bilo kakve obveze u svezi sa obračunom i plaćanjem naknade za izvršene usluge“.

Na drugoj strani nepotrebno branitelj dovodi u pitanje iskaz svjedoka Š.J., jer je prvostupanjski sud navedeni iskaz cijenio u kontekstu svih ostalih provedenih dokaza, te mu opravdano poklonio vjeru, jer se radi o svjedoku koji je raspolagao izravnim saznanjima o okolnostima počinjenja kaznenog djela za koje se optuženi Radenko Nikolić tereti. Činjenica da je navedeni svjedok, sa većinom ostalih kolega geometara, također procesuiran zbog istog ili istovrsnog kaznenog djela, ne umanjuje vjerodostojnost njegovog iskaza, ali zato opravdava njegovu iznimnu zainteresiranost za procesuiranje optuženog Radenka Nikolić, kao njemu neposredno pretpostavljenog, s obzirom da tvrdi da su nepravilnosti i kršenje propisa koje su predmet ovog (a i postupka protiv geometra) kaznenog postupka, učinjene po nalogu optuženog. Slijedom svega iznesenog ne mogu se prihvatiti osnovanim žalbeni prigovori branitelja da je pri ocjeni provedenih dokaza prvostupanjski sud počinio bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 297. stavak 2., u svezi sa člankom 281. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Konačno, nepotrebno se u žalbi branitelja istrajava na navodnom pogrešnom tumačenju opisa poslova i radnih zadataka kako su oni utvrđeni u Organizacijskom planu Pododjela za katastarske knjige i arhiv, tvrdeći da optuženi prema opisu poslova šefa pododjela nije mogao biti odgovoran za kontrolu svih poslova referenta – geometra, nego da je to prema točki 3.5. Organizacijskog plana bio Viši stručni suradnik za geodetske poslove, kojem je u opisu poslova, između ostalog, navedeno „da vodi računa o plaćanju naknade za izvršene usluge“, zbog čega je prvostupanjski sud, po mišljenju branitelja, počinio bitnu povredu postupka u pogledu prava na obranu, jednakost u postupku i pravičnom suđenju (članak 14. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine), jer je bio dužan utvrditi sa jednakom pažnjom, činjenice i dokaze koji idu u prilog optuženom, što u ovom slučaju sud nije učinio.

Suprotno navedenim tvrdnjama branitelja, u situaciji kada je Organizacijskim planom Pododjela za katastarske knjige i arhiv, u okviru opisa poslova (odgovornosti) Šefa Odjela 3.1., između ostalog, propisano da je odgovoran i za finansijsko poslovanje pododjela, kod činjenice da je optuženi Radenko Nikolić, u tom svojstvu, potpisao Rješenje kojim se dozvoljava promjena u katastarskom operatu, broj UP-I-29-0012021/14 od 10.11.2014. godine, kao i uplanjenje objekata (skica snimanja) od 03.11.2014. godine, onda za njegovu krivnju za počinjenje kaznenog djela za koje je pobijanom presudom oglašen krivim, nema značaja činjenica da je Organizacijskim planom propisano da o naplati naknade za izvršene usluge, osim referata za geodetske poslove (geometara), brine i Viši stručni suradnik za geodetske poslove. Stoga ovaj sud nije našao da je donošenjem pobijane odluke prvostupanjskog suda počinjena

bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 297. stavak 2., u svezi sa člankom 14. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Pobijajući prvostupanjsku presudu „zbog odluke o imovinskopravnom zahtjevu“ neosnovano branitelj u žalbi ističe da je ona nepravilna i nezakonita, jer bi u slučaju dosuđivanja imovinskopavnog zahtjeva sud trebao postupati po pravilima parničnog (građanskog prava) postupka, pa kako je jedno od osnovnih načela tog postupka „načelo saslušanja stranaka“, trebalo je omogućiti optuženim da se izjasne o činjenicama vezanim uz taj zahtjev, pa ukoliko se optuženom to ne omogući time se čini bitna povreda kaznenog postupka.

Naime, netočne su tvrdnje branitelja da njemu i njegovom branjeniku nije pružena mogućnost da se izjasne o imovinskopravnom zahtjevu, jer je temeljem uvida u spis predmeta utvrđeno da je Pravobranitelj Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, podneskom broj R-41/21 od 16.03.2021. godine, dostavilo imovinskopravni zahtjev sudu u iznosu od 13.170,00 KM, sa kojim je stranke upoznala predstavica Pravobraniteljstva, koja je saslušana na glavnoj raspravi od 18.03.2021. godine, kojom prigodom je obrazložila osnov i visinu odštetnog zahtjeva, a optuženi i njihovi branitelji, na izričit upit prvostupanjskog suda, nisu imali pitanja niti primjedbi na tako postavljeni imovinskopravni zahtjev.

U takvim okolnostima, po ocjeni ovog suda, prigodom utvrđivanja osnova i visine imovinskopavnog zahtjeva optuženim i njihovim braniteljima je omogućeno da se izjasne (i osporavaju osnov i visinu) o postavljenom zahtjevu Pravobranitelja Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, pa kako oni nisu osporili osnov, a niti visinu tog zahtjeva odluka prvostupanjskog suda da optuženu Miru Čanak i Radenka Nikolić, obveže da Brčko distriktu Bosne i Hercegovine, solidarno naknade štetu u iznosu od 13.170,00 KM, u roku 30 dana po pravomoćnosti presude, je u svemu u skladu sa člankom 198. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Stoga su neosnovani žalbeni prigovori branitelja da je pobijana presuda u tom dijelu „nepravilna i nezakonita“.

Branitelj optuženog u žalbi dalje ukazuje na odredbu članka 289. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ističući da je presuda u ovom kaznenom predmetu objavljena dana 30.08.2021. godine, bez saopštavanja bilo kakvih razloga, te je zbog bolesti postupajućeg suca, odlukom predsjednika suda od 16.11.2021. godine, pobijanu presudu izradio i dostavio strankama drugi sudac, dana 23.06.2022. godine, čime je prekoračen rok za izradu presude za skoro 10 (deset) mjeseci, pa je na taj način dovedena u pitanje ne samo neposredna ocjena dokaza provedenih tijekom glavne rasprave, nego i „pravo optuženog koji može, odnosno, u tom slučaju ne može izjaviti žalbu“, zbog čega je postupanje suda na takav način bilo suprotno članku 13. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i ozbiljno dovedeno u pitanje pravo optuženog da mu se sudi bez nepotrebnog i prekomjernog odugovlačenja (članak 14. stavak 3. točka c. MPGPP), odnosno, da mu se osigura pravo da se o kaznenoj optužbi protiv njega odluči u razumnom roku (članak 6. stavak 1. EKLJP).

Točne su tvrdnje branitelja da je pobijana presuda donesena i objavljena 30.08.2021. godine, a da je pisani otpravak dostavljen optuženim i njihovim braniteljima 23.06.2022. godine, čime je višestruko prekoračen rok za izradu pisanog otpravka presude propisan člankom 289. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Međutim, po ocjeni ovog suda, time nije dovedeno u pitanje pravo optuženog na suđenje bez odlaganja, u smislu članka 13. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odnosno, pravo optuženog da mu se sudi bez nepotrebnog i prekomjernog odugovlačenja iz članka 14. stavak 3. točka c. MPGPP, kao i pravo optuženog da zakonom ustanovljeni neovisni i nepristrani sud pravično, javno i u razumnom roku ispita njegov slučaj (suđenje u razumnom roku) iz članka 6. stavak 1. EKLJP. Naime, točno je da je pisani otpravak prvostupanjske presude dostavljen optuženim i njihovim braniteljima nepunih 10 mjeseci nakon što je ta presuda donesena i javno objavljena, čime je višestruko prekoračen rok koji je propisan člankom 289. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, međutim, sam prvostupanjski postupak je okončan u primjernom roku (18.03.-30.08.2021. godine) i donesena je i javno objavljena prvostupanjska presuda. Nakon donošenja i objave odluke postupajući sudac je, zbog bolesti (koma), a kasnije i smrti, bio trajno spriječen da sačini pisani otpravak donesene i javno objavljene presude, zbog čega je predsjednik Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, temeljem članka 64. stavak 1. Pravilnika o unutarnjem sudskom poslovanju („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj 66/12, 40/14, 54/17, 60/17 ispravka i 30/18), dana 16.11.2021. godine, donio odluku da donesenu i javno objavljenu presudu izradi i potpiše drugi sudac.

Nije upitno da je rok od skoro 10 mjeseci, u kojem je sudac koji je tom odlukom određen izradio pobijanu odluku, neprihvatljivo dug s aspekta, kako članka 289. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, tako i s aspekta „suđenja u razumnom roku“ u smislu članka 13. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ali je sasvim izvjesno da je prvostupanjski postupak u pogledu trajanja glavne rasprave, kao i donošenja i javne objave prvostupanjske presude, proveden u primjerenom roku, tako da evidentno prekoračenje roka za izradu i pisani otpravak prvostupanjske presude nije imao suštinskog utjecaja na pravilnost i zakonitost prvostupanjske presude, a niti je time na bilo koji način dokinuto pravo optuženog na blagovremeno izjavljivanje žalbe protiv takve odluke, kako se to neosnovano tvrdi u žalbi branitelja optuženog. Slijedom svega iznesenog ne mogu se prihvatiti kao osnovani prigovori branitelja da je prvostupanjska presuda donesena uz bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 297. stavak 2., u svezi sa člankom 13. i člankom 289. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odnosno, suprotno članku 14. stavak 3. točka c. MPGPP i članku 6. stavak 1. EKLJP.

Za razliku od svega do sada iznesenog osnovano se u žalbi branitelja optužene Mire Čanak, u okviru žalbenog osnova „odluka o kaznenopravnoj sankciji“, ističe da je dosuđena kazna optuženoj previsoko odmjerena, te da nije adekvatna mjera težini kaznenog djela, njegovoj društvenoj opasnosti, proistekloj posljedici, okolnostima pod kojim je djelo počinjeno, kao i stupnju krivnje optužene, te da je prvostupanjski sud neopravdano, kao otežavajuću okolnost cijenio ponašanje optužene nakon počinjenja djela, te dao prenatlažen značaj

ranijoj osuđivanosti optužene za istovrsno kazneno djelo, s obzirom na to da optužena u vrijeme počinjenja kaznenog djela po ranijoj osudi, kao i u vrijeme počinjenja kaznenog djela iz pobijane presude, nije bila osuđivana.

Naime, prigodom obrazlaganja kazne od 1 (jedne) godine zatvora, na koju je osudio optuženu Miru Čanak, prvostupanjski sud se pogrešno pozvao na odredbu članka 377. stavak 1., umjesto na odredbu članka 377. stavak 2., u svezi sa stavkom 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (kazna zatvora od 1 do 10 godina), te na strani optužene nije našao olakšavajućih okolnosti, a od otežavajućih okolnosti je cijenio „ponašanje optužene nakon počinjenja kaznenog djela“, kao i njenu raniju osuđivanost za istovrsno kazneno djelo, ne dajući bilo kakve razloge što konkretno podrazumijeva pod pojmom „ponašanje optužene nakon počinjenja kaznenog djela“, odnosno, na koji način ta okolnost daje teži karakter kaznenopravnim radnjama optužene.

Osim toga, po ocjeni ovog suda, prvostupanjski sud nije uopće kao olakšavajuću okolnost na strani optužene cijenio da šteta pričinjena počinjenjem kaznenog djela za koje je oglašena krivom neznatno prelazi limit od 10.000,00 KM, koji tom djelu daje obilježja kvalificiranog oblika kaznenog djela iz članka 377. stavak 2. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, te da je optužena Mira Čanak predmetne kaznenopravne radnje poduzela po nalogu pretpostavljenog, odnosno, optuženog Radenka Nikolić.

U takvim okolnostima, neovisno od ranije osuđivanosti optužene za istovrsno kazneno djelo (30 dana zatvora), načelo postupnosti u izricanju kazni kao i individualizacije kazne, opravdavaju da se olakšavajuće okolnosti na strani optužene Mire Čanak, u skladu sa člankom 50. stavak 1. točka b. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, smatraju osobito olakšavajućim, te da joj se u skladu sa člankom 51. stavak 1. točka d. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, dosuđena kazna ublaži ispod donje granice (1 godina) propisane člankom 377. stavak 2. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Stoga je ovaj sud uvažavajući žalbu branitelja optužene Mire Čanak i preinačio prvostupanjsku presudu u pogledu odluke o kazni, tako što je optuženu Miru Čanak, zbog počinjenja kaznenog djela Zlouporaba položaja ili ovlasti iz članka 377. stavak 2. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, opisanog u točki 1. izreke pobijane presude, zbog kojeg je prvostupanjskom presudom oglašena krivom, temeljem tog zakonskog propisa i uz primjenu članaka 50. stavak 1. točka b. i 51. stavak 1. točka d. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, osudio na kaznu zatvora u trajanju od 6 (šest) mjeseci.

Kada je u pitanju optuženi Radenko Nikolić, neovisno od toga što se njegov branitelja u obrazloženju žalbe uopće nije bavio žalbenim osnovom „odluka o kaznenoj sankciji“, ovaj sud je u skladu sa člankom 308. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ispitaio prvostupanjsku presudu u tom dijelu i u odnosu na optuženog Radenka Nikolić, zaključujući da je, kao i u slučaju optužene Mire Čanak, prvostupanjski sud neopravdavano i bez obrazloženja što pod time podrazumijeva, kao otežavajuću okolnost na strani optuženog cijenio „njegovo ponašanje nakon počinjenja kaznenog djela“, ne

nalazeći olakšavajućih okolnosti, iako je po ocjeni ovog suda bilo osnova da kao olakšavajuće okolnosti cijeni neznatno prekoračen iznos pričinjene štete koji je kaznenom djelu za koje je optuženi osuđen dao karakter kvalificiranog oblika sa znatno višom propisanom kaznom, kao i činjenicu da je optuženi pred umirovljenjem. Međutim, i pored manjkavosti pobijane presude u tom dijelu u odnosu na optuženog Radenka Nikolić, ovaj sud smatra da, sve i da je prvostupanjski sud pravilno cijenio naprijed navedene olakšavajuće okolnosti, one ne bi imale karakter osobito olakšavajućih, koje bi opravdavale primjenu članka 50. stavak 1. točka b. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i ublažavanja dosuđene kazne optuženom ispod posebnog minimuma propisanog člankom 377. stavak 2. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Stoga ovaj sud smatra da je dosuđena kazna zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine u svemu adekvatna težini kaznenog djela, okolnostima počinjenja, kao i stupnju krivnje optuženog Radenka Nikolić.

Ovaj sud je uvjeren da su dosuđene kazne optuženim u potpunosti adekvatne konkretnoj težini kaznenog djela za koje su optuženi oglašeni krivim, stupnju njihove krivnje, kao i njihovim osobnim i obiteljskim prilikama, te da će se dosuđenim kaznama, u slučaju optužene Mire Čanak u trajanju od 6 (šest) mjeseci zatvora, a u slučaju optuženog Radenka Nikolić u trajanju od 1 (jedne) godine zatvora, u potpunosti ostvariti svrha kažnjavanja propisana člankom 42. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

U pogledu odluke o imovinskopravnom zahtjevu, kako je to ranije već pojašnjeno u obrazloženju ove presude, kao i u pogledu odluke o troškovima kaznenog postupka, prvostupanjska presuda ostaje nepromijenjena, jer su navedene odluke donesene u svemu u skladu sa člankom 198. stavak 2., odnosno, člankom 188. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Zbog svega iznesenog ovaj sud je u skladu sa člankom 314. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odlučio kao u izreci ove presude.

ZAPISNIČAR

Ljiljana Lukić

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Vuk Lučić